

ШТА ЈЕ НАТО?

Посјетите наш сајт:
www.nato.int

Сјeverоатлантски савез је једна од највећих међународних организација на свијету. То је политички и војни савез који окупља 30 земаља чланица из Европе и Сјeverне Америке.

Земље чланице сарађују на пољу безбједности и одбране. С обзиром на то, НАТО представља јединствену везу између та два континента с циљем политичке и безбједносне сарадње.

ЗАШТИТА ЉУДИ

Могућност да се крећемо слободно у безбједном и економски стабилном окружењу не подразумева се сама по себи. Безбједност у свим сферама свакодневног живота је кључ наше добробити.

РАЗВИЈАЊЕ ПАРТНЕРСТАВА

Успостављање дијалога и сарадње представља основу за мирне односе и потпунију међународну сарадњу.

НАТО државама чланицама и партнерима пружа јединствену могућност да се консултују о безбједносним питањима с циљем изградње повјерења и дугорочног спречавања конфликта.

Кроз практичну сарадњу и мултилатералне иницијативе, земље се заједнички суочавају са новим безбједносним изазовима.

СУОЧАВАЊЕ СА НОВИМ ПРИЈЕТЊАМА

Како се природа пријетњи мијења, морају се мијењати и методе очувања мира. НАТО своје одбрамбене способности профилише према модерним пријетњама. Прилагођава снаге и развија мултинационалне приступе за борбу против тероризма, државних криза и других безбједносних пријетњи, као што је оружје за масовно уништење.

УСПОСТАВЉАЊЕ МИРА И СТАБИЛНОСТИ

Стабилност је наш заједнички приоритет. Зато је неопходно успоставити стабилност у регионима гдје тензије представљају пријетњу по безбједност. То је разлог зашто НАТО игра активну улогу у операцијама управљања кризама, у сарадњи са другим међународним организацијама.

КОЈА ЈЕ УЛОГА НАТО-А?

НАТО је посвећен заштити својих чланица политичким и војним средствима. Такође, промовише дијалог и сарадњу са земљама које нису чланице НАТО-а по широком спектру тема везаних за безбједност, као што су реформа одбране и одржавање мира.

Кроз дискусију и партнерства, НАТО доприноси спрјечавању конфликта у земљама чланицама и ван њихових граница. Промовише демократске вриједности и определијењен је за мирно рјешавање конфликта. Ако дипломатски напори не успију, посједује војне капацитете потребне

за предузимање операција управљања кризама и одржавања мира, самостално или у сарадњи са другим земљама и међународним организацијама.

НАТО има и трећу димензију, а то су активности на пољу планирања за случај цивилних криза, пружања помоћи савезницима и партнерима у случају катастрофа, као и промовисања научне и еколошке сарадње.

КАКО НАТО ФУНКЦИОНИШЕ?

Свака земља чланица има сталну делегацију у Сједишту НАТО-а у Бриселу. На челу сваке делегације је амбасадор који представља своју владу у процесу консултација и доношења одлука Савеза.

Сјeverоатлантски савјет је најважније политичко тијело које доноси одлуке у оквиру организације. Састанци се одржавају на различитим нивоима, а Савјетом председава генерални секретар НАТО-а који помаже чланицама да постигну договор о разним питањима.

Све одлуке у оквиру сваког комитета НАТО-а доносе се консензусом. „НАТО одлука“ стога представља израз заједничке воље свих земаља чланица.

НАТО има мали број сопствених снага. Када Сјeverоатлантски савјет постигне договор о некој операцији, чланице обезбеђују снаге на добровољној основи. Те снаге се враћају у матичне земље након завршетка мисије.

Надлежност војне команде је координација и спровођење операција. У тој структури су врховна команда и базе лоциране у земљама чланицама.

Свакодневне активности НАТО-а, укључујући цивилне и војне структуре и програме безбједносних инвестиција, финансирају се из заједничких буџета којима доприносе владе земаља чланица у складу са договореном формулом подјеле трошкова.

ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ И ДРЖАВЕ ПАРТНЕРИ

Сјeverоатлантски уговор потписан је 4. априла 1949. године.

ЗЕМЉЕ ЧЛАНИЦЕ (+ ДАТУМ ПРИЈЕМА)

Албанија - 2009	Пољска - 1999
Белгија - 1949	Португал - 1949
Бугарска - 2004	Република Чешка - 1999
Грчка - 1952	Румунија - 2004
Данска - 1949	Сјeverна Македонија - 2020
Естонија - 2004	Сјединене Америчке Државе - 1949
Исланд - 1949	Словачка - 2004
Италија - 1949	Словенија - 2004
Канада - 1949	Турска - 1952
Летонија - 2004	Уједињено Краљевство - 1949
Литва - 2004	Француска - 1949
Луксембург - 1949	Холандија - 1949
Мађарска - 1999	Хрватска - 2009
Норвешка - 1949	Црна Гора - 2017
Њемачка - 1955	Шпанија - 1982

ПАРТНЕРИ - ПРОГРАМ ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР (ПФП)

Азербејџан	Молдавија
Аустрија	Русија
Бјелорусија	Србија
Босна и Херцеговина	Таџикистан
Грузија	Туркменистан
Ирска	Узбекистан
Јерменија	Украјина
Казахстан	Финска
Киргистан	Швајцарска
Малта	Шведска

ПАРТНЕРИ - МЕДИТЕРАНСКИ ДИЈАЛОГ

Алжир	Мароко
Египат	Мауританија
Израел	Тунис
Јордан	

ДРЖАВЕ ПОТПИСНИЦЕ ИСТАМБУЛСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ

Бахреин
Катар
Кувајт
Уједињени Арапски Емирати

ГЛОБАЛНИ ПАРТНЕРИ

Авганистан
Аустралија
Ирак
Јапан
Колумбија
Монголија
Нови Зеланд
Пакистан
Република Кореја